

Aloite: Vihamielisen arkkitehtuurin vähentäminen Vantaalla

Viime vuosina Vantaalla on yleistynyt vihamielinen arkkitehtuuri, eli erilaiset esteet, piikit, keskikäsinojat, kaiteet ja muu arkkitehtuuri, joilla pyritään estämään ihmisten oleskelua julkisissa tiloissa. Esimerkkejä tästä ovat epämukavat penkit, joilla ei voi maata tai edes istua kunnolla. Joskus penkkejä tai muita kaupunkiviihtyisyyttä lisäävää kalustoa ei ole ollenkaan.

Vihamielinen arkkitehtuuri kohdistuu erityisesti kodittomiin, koska heillä ei ole muuta paikkaa levätä tai olla. Vantaan nuorisovaltuusto näkee tämän olevan ongelmallista varsinkin siksi, että asunnottomuus on ollut nousussa Vantaalla. Vuoden 2024 lopussa Vantaalla oli 269 asunnottomia, joista merkittävä osa olivat nuoria ja maahanmuuttajataustaisia sekä muita haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä. Julkiset tilat ovat monille ja etenkin asunnottomille yksi ainoista mahdollisuuksista päästä hetkeksi suojaan, istua tai nukkua tai muuten levätä ennen muualta, kuten järjestöiltä saatua apua. Ennen muualta saatua apua, kuten järjestöltä tietenkin. Esimerkiksi, kun penkkejä poistetaan, niihin lisätään esteitä tai niiden käyttöä koitetaan muutenkin hankaloittaa, kodittomien mahdollisuudet levätä ja suojautua heikkenevät entisestään.

Tällainen arkkitehtuuri ei kuitenkaan vaikuta pelkästään kodittomiin. Se vaikuttaa myös esimerkiksi vammaisiin, raskaana oleviin sekä ikäihmisiin. Siitä kärsivät myös kaikki muut kaupunkilaiset, jotka menettävät mahdollisuuden levätä, tavata ystäviä tai viettää muuten vain aikaa ulkona, julkisissa tiloissa. Vihamielinen arkkitehtuuri tekee kaupungista kylmemmän ja vähemmän viihtyisän kaikille. Kun puistot, aukiot ja kauppakeskukset eivät enää houkuttele oleskelemaan, koko kaupunkiviihtyvyys kärsii. Yllä mainitun lisäksi vihamielinen arkkitehtuuri lisää eriarvoisuutta ja viestii, että julkinen tila kuuluu vain niille, jotka käyttäytyvät tietyllä tavalla tai näyttävät tietynlaisilta.

Vantaan nuorisovaltuusto esittää, että Vantaa:

- Kartoittaa kuinka paljon vihamielistä arkkitehtuuria Vantaalla on (esim. epämukavat penkit, piikit ja muut esteet).
- Sitoutuu suunnittelemaan julkiset tilat ilman vihamielistä arkkitehtuuria.
- Osallistaa asiantuntijoita siitä miten vihamielistä arkkitehtuuria voidaan kitkeä.
- Vantaan nuorisovaltuusto näkee, että vihamielinen arkkitehtuuri ei kitke ongelmia, kuten asunnottomien oleskelemista julkisissa tiloissa. Sen sijaan se vain siirtää ne pois näkyvistä ja tekee kaupungista epäviihtyisemmän paikan kaikille. Vantaan nuorisovaltuusto haluaa, että Vantaa on kaupunki, jossa jokainen voi olla ja viihtyä riippumatta siitä, missä asuu tai millainen elämäntilanne on.